

...ett helt mål
mat
direkt ur

**TETRA
PAK**

*Nordöstra Skånes
Mejeriförbund*

Att sitta bekvämt...

Inte minst hos herrfrisören är detta en viktig faktor
Och dessutom får Ni som alltid förstklassig hårbehandling

STJÄRNHUSETS HERRSALONG

— Gösta Nordgren —

Kaptensgatan 10

HÄSLEHOLM

Telefon 112 66

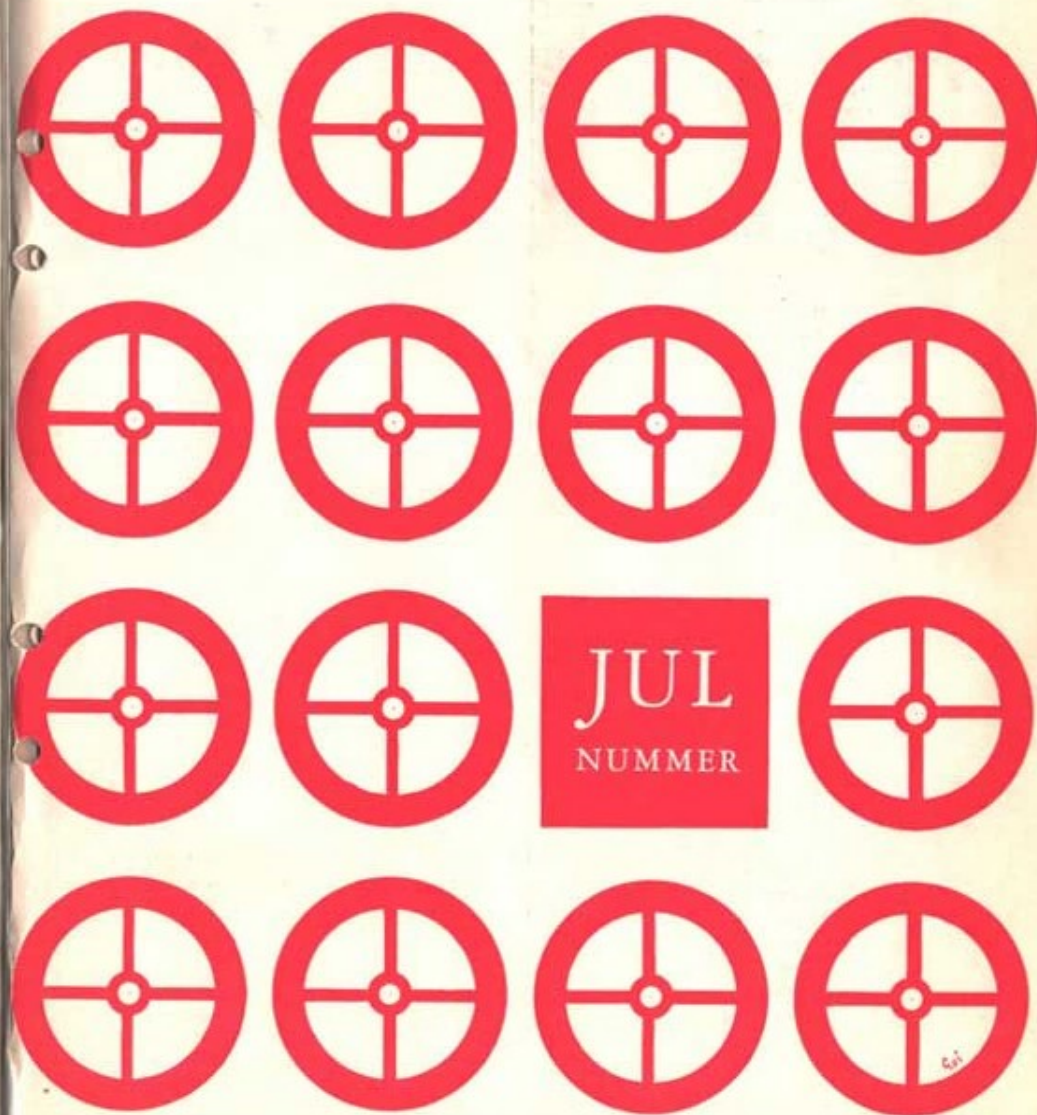
NORRA SKÅNES DUKTIL-ÅM

NR 2—1963 ÅRGANG 21

snapphanen

TIDSKRIFT FÖR KUNGL SKÅNSKA TRÅNGREEMENTET OCH DESS KAMRATTFÖRENING

snapphanen

TIDSKRIFT

för

KUNGL SKÅNSKA TRÅNGREEMENTET

och dess

KAMRATFÖRENING

Redaktör: Kapten Arne Peterson
Ansvarig utgivare: Kapten Birger Brunnby
Ekonomichef: Fanjunkare Yngve Löfgren
Annonschef: Fanjunkare Christer Lohmin
Layout och foto: Befälselev G O Jacobsson
Befälselev R Wennick

ANNONSPRISER:

Helsida ..... 200 kr
Halvsida ..... 100 "
Kvartssida ..... 50 "
Attundelssida ..... 25 "

Postgiro 7 65 71

December 1963

Pris 2:— kronor

HÄSSLEHOLMS BRÄNSLE

Telefon 101 65

102 14

Gladers RÖRLEDNINGSFIRMA

Skolgatan 11

Tel. 122 68 ankn. bost.
122 76

Allt i branschen

EXPRESSBYRÅN

Hässleholm

Telefon 101 09, 111 79, 124 50

*

SPECIALITÉ:

FLYTTNINGAR

Unos Bröd AB

Bageri konor och affär Kristianstadsvägen 15

14350

Växel öppen 800-1700 lördagar 800-1300
Chef Bagerimästare Uno Enochsson
Ordermottagning
Kassa och Bokföring
Utlästning och Expediering

Före och efter växelns stängning

143 51 — Utlästning och Expediering
143 52 — Kontor

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Regementschefen har ordet — Överste Folke Nordström	1
Regementspastorns julkänning — Kyrkoadjunkt John Elander	2
Hänt vid T 4 — Kapten Arne Peterson	3
På premiäresa i Frankrike — Kadett Nils Nilsson	6
Sekreteraren har ordet — Kapten Claës Florén	8
Med svenaka soldater på Bornholm — Kyrkoherde Folke Hellberg	9
Arméns underhållsskola — Överstelejtant Harald Folke	14
Mellan Mick och Muck — Vpl Johansson	16
Från automobilsens barndom — Kapten Claës Florén	17
IX. Nordiska militära kamratmötet — Kapten Claës Florén	18
Utdrag ur rego — Kapten Arne Peterson	20
Sport — Sergeant S-A Wahlberg	22
Besök vid det Sjöjällandske trainregiment — Kapten Birger Brunnby	26

snapphanen

TIDSKRIFT FÖR KUNGL SKÅNSKA TRÅNGREEMENTET OCH DESS KAMRATFÖRENING

*Regementschefen
har ordet...*

Då "Snapphanen" nu traditionsenligt utkommer mot slutet av året ligger det nära till hands för mig att söka göra ett kort bokslut för det snart tilländagångna året. Även om det, sett ur vidare perspektiv, varit fyllt av händelser av stor betydelse, finns det i detta sammanhang inte någon anledning för mig att blicka utanför regementets arbetsfält.

För regementet har 1963 varit ett ganska arbetsfyllt år, inte minst genom omfattande försök under första halvåret, och stora repetitionsövningar på hösten. Arbetets normala gång har dessutom särskilt vid ett tillfälle rubbats av ganska stor sjuklighet. De extra arbetsuppgifter som vid dessa tillfällen måst åläggas regementets personal har liksom övriga uppgifter lösts på ett sätt som länder regementet till heder. För dessa goda arbetsinsatser tackar jag Er alla varmt och uppriktigt.

Inför julhelgen och år 1964 — då T 4 kan högtidlighålla sin 70-åriga och vår garnisonsstad sin 50-åriga tillvaro — önskar jag alla Skånska trängare en God Jul och Ett Gott Nytt År.

F. Nordström

REGEMENTSPASTORN

JUL- HÄLSNING

Frid på jorden?

Nu ligger snart 1963 bakom oss. Vid T 4 kommer vi kanske att tala om 1963 som "året då vi blev isolerade". Influensan som härjade blir dock inte mer än en tämligen obetydlig bagatell jämförd med de prövningar, som i år drabbat mänskligheten.

"År 1963 kommer att gå till historien som katastrofernas år," yttrades för någon tid sedan. Jordbävning, översvämning, gruvkatastrofer, förtider och mord... för att bara nämna något av det allra värsta, som uppört våra sinnen.

Det tal, som president Kennedy aldrig fick hålla, lästes enligt uppgift i stället i kyrkorna i Förenta Staterna. Det heter där bl.a.: "Vi ber... att vi i vår tid och för all framtid må se den gamla drömmen uppfyllas: 'Frid på jorden, till människorna ett gott behag'."

Det var ju Jesusbarnets födelse, som gav upphov till denna änglaskarornas spontana lovsång: "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människorna ett gott behag". Vi känner igen orden från julevangeliet och de upprepas i varje högmässa. Enligt vår tideräkning är det alltså 1963 år sedan de formulerades.

Hur har det gått med friden? Är inte världen minst lika orolig i dag som på kejsar Augustus' tid? De förhoppningar som knöts till Jesu födelse var tydligen önskedrömmar. Det förefaller vara den enda rimliga slutsatsen.

Men är det så säkert, att uttrycket "Frid på jorden" har en politisk innebörd? Jesus drev ju aldrig politik. Han drog sig undan, när judarna ville utropa honom till konung. Han en-

gagerade sig inte ens i sitt folks frihetskamp. Hans uppgift var en annan.

Det var inte förhållandet mellan staterna han skulle ställa till rätta utan förhållandet mellan Gud och människa. At pinade och oroliga människor skulle han ge frid. Lyfta av skulden och så övertyga oss om att det trots allt finns en Gud, som älskar oss. En Gud som har ett gott behag till människor.

Oro i världen är en spegling av oron inom oss. Friden behöver först bli en verklighet inom oss för att vi skall kunna skapa frid omkring oss. Kanske lyckas vi en dag verkligen

nå fram till en bestående fred mellan folken. Låt oss hoppas att det blir snart! Vad vi däremot aldrig på egen hand skulle ha kunnat klara av, det är att få fred med vårt eget inre, harmoni med livet, dvs Gud. Den friden har Jesus kommit för att skänka. Och han genomförde uppgiften.

Därför är julevangeliets ord om "Frid på jorden" inte en gammal dröm, som aldrig uppfyllts. Den är för oräkneliga människor en verklighet i själens innersta mitt under all ofrid i världen. "Han är vår frid".

John Elander

Hänt vid T4

Fansakten vid regementets dag

JULI

17. Åger de traditionella regementsmästerskapen i simning rum i Vinslövs friluftbad, Mera där-om i Sport.

19. Åker huvuddelen av åldersklassen hem för sommarövningsuppehåll. Vissa återkommer efter en veckas ledighet och vissa efter två veckor.

20.—21. Deltar en pluton ur 8. kompaniet i Landskronafestivalen, som firas i staden med anledning av stadens 550-årsjubileum. Första dagen utväxlas hälsningsceremonier mellan tjänsteförättande regementschefen, major George Murray, och stadsfullmäktiges ordförande

Harald Frodin. Därefter förevisas hur en upprättad brigadförbandsplats ser ut och hur tjänsten bedrivs där. Landskrona-borna glädde sig åt att ha representanter för sitt gamla trängförband i staden. Det är nu 56 år sedan dåvarande Skånaka Trängkåren lämnade Landskrona.

AUGUSTI

5. Inspekterar militärbefälhavaren, generalmajor Curt Göransson, plutonchefskolorna. Inspektionen avser bl a att kontrollera undervisningen i psykologi.

12.—23. Deltar pionjärplutonen i byggandet av kupolskyddsrum i södra Skåne. Arbetsledare ur

regementet är sergeant K G Bengtsson.

12.—28. Åger för första gången särskild befälsövning rum vid regementet. Utbildningen gäller befäl i officers- och underofficersbefattningar, som skall fullgöra repetitionsövning om några år. Chef för utbildningen är kapten Claes Florén.

20.—22. Går regementsmästerskapet i militär femkamp av stapeln, Mera i Sport.

23. Åger regementsmästerskapet i fotboll rum på GångevalLEN. Men mera därom i Sport.

24. Åger regementets dag rum, Programmet för dagen framgick av Snapphanens sommarnummer. Även i år ägde regementets dag rum på en lördag och att döma av publiktillströmningen, så är det en lämplig dag, med hänsyn till de fria lördagarna under sommarhalvåret.

Som hållpunkter hade inlagts två samlingar på kaserngården, en välkomst- och en avslutningsceremoni. I samband med välkomstceremonien ägde kompanistafetten rum. 6. kompaniet blev segrande kompani.

Därefter följde "husesyn" i förläggings- och utbildningslokaler, förevisningar m m. Som vanligt ville regementet visa "soldatens vardag".

Kockskolan hade strykande åtgång på sina maträtter. Chefen för kockskolan, sergeant Lindell, hade anordnat en mycket om-

Isoleringen bävd

tyckt restaurang — döpt till "Restaurang 5 trossar", där varje kompani koktross fanns med.

30. Flyttar åldersklassen till utbildningslägret i Ljungbyhed, för att bereda plats för höstens repetitionsövningar vid regementet. Chef för utbildningen i Ljungbyhed är major Thord.

SEPTEMBER

1. Inrycker befälsomgången till höstens repetitionsövningar i Häseleholm respektive Kristianstad. Chef för Häseleholmsförbanden är överstelöjtnant Schyllander och för Kristianstadsförbanden kapten Peterson.
2. Börjar två plutoner underbefälsvärnpliktiga ur 6. kompaniet sjukhusjänsstgöring i Malmö samt olika sjukhus i södra Sverige. Utbildningen avslutas 26 oktober.
- 5.—6. Utför delar av 1. och 3. kompanierna luftvärnskurspruteutbildning vid Falsterbo skjutfält.
11. Inrycker soldaterna till höstens repetitionsövningar.
- 19.—20. Deltar stor del av åldersklassen i Ljungbyhed i regementsmästerskapen i frilördrott på Herrevadsklosters idrotts-

plats. Mera därom kan läsas på Sportsidan.

OKTOBER

12. Utrycker höstens repetitionsomgång.
14. Inrycker åldersklassen till kasernerna efter sin förläggning i Ljungbyhed. Regementets värnpliktiga drabbas av en virus av okänd art. 2. kompaniet, som är värst utsatt, isoleras helt med befäl och soldater, medan för övriga kompanier endast soldaterna isoleras. Utbildningsprogrammet läggs om för att inte anstränga soldaterna för mycket. När sjukdomen härjade som värst var 3 befäl och ca 150 soldater inlagda på P 2 sjukstuga eller i kasern Johnsson, som lördningställets som sjukkvarter.
14. Deltar regementet i en utställning i Lund, som arrangerats av Lunds akademiska officerssällskap (LAOS). Bl a visas brigadförbandsplats och fältbageri.
21. Inrycker eleverna till Instruktörskurs i sjukvårdstjänst (SjvIK). Utbildningen äger rum vid 8. kompaniet, med löjtnant Hjelmstedt som chef, fram till 20/3, då i månads sjukhusjänsstgöring börjar.

NOVEMBER

- 5.—6. Är regementet värd för en kurs för personalofficerare och personalregistratorer ur I. militärområdet. Kurschef är major Abramaon, centrala värnpliktsbyrån och ur regementet deltar kapten Brunby, förvaltare Carlson och fanjunkare Lohmin.
- 12.—13. Förevisas grupperad underhållsbataljon av åldersklassen för elever vid skolor och förband ur I. militärområdet.
15. Deltar drivmedelsplutonen ur 4. kompaniet i samövning med P 7 i trakten av Revingehed.
25. Börjar 7. kompaniets underbefälsvärnpliktiga i sjukvårdstjänst ur specialtruppernas sin sjukhusjänsstgöring i Malmö. Utbildningen ledes av docenten Robertsson och avslutas i samband med jul- och nyårsuppehållet.
- 26.—28. Har 2. kompaniets trafikpluton trafikdirigering i Malmö. I samband med den lunch som Malmö poliskår gav för regementschefen m fl, överlämnade överste Nordström regementets förtjänstplaket till poliskommissarierna O Ek och C R Örneklint för deras medverkan i trafikutbildningen av regementets personal.

- 26.—30. Har Kungl Krigsskolan trängkadetter trupptjänstgöring. Eleverna har under veckan bl a truppföringsövningar med övningsbataljonen.

DECEMBER

- 3.—5. Äger underhållsbataljonsövning rum. I övningen deltar öv-

ningsbataljonen och omfattar pansarunderhållsbataljonsmarsch under dager och mörker, gruppering och skydd samt bataljonens egen underhållstjänst. Övningsledare är major Thord.

4. Kontrollerar armöverdirektören mekanikerutbildningen vid regementet.

- 16.—17. Äger konferens för instruktionskötterskor rum. Chef är major Thord. Ur regementet deltaga instruktionskötterskorna Ester Svensson och Märta Lange.
20. Äger åldersklassens huvuddel hem för jul- och nyårsfrände. Aterkomst sker 7/1.

Undervisning i naturen. 1. plutonen 7. kompaniet.

Militärbefälhavaren, generalmajor Stig Olin, vid sin inspektion av regementet 2/12 1963. På bilden följer generalen en övning i skydd mot ABC-stridsmedel.

Nybyggnader - Reparationer
Kostnadsförslag - Värderingar

BYGGNADSFIRMAN

Johansson & Pettersson AB

Kontor: Östergatan 10 — Tel. 109 16
G. Johanssons bostad 107 69

FULLSTÄNDIG SERVICE

BENSIN

DIESEL

OLJOR

BILTILLBEHÖR

Telefon

125 50

Finjagatan 24

Häseleholm

Innehavare Erik Lindh

Eldningsolja — WW-eldningsfotogen

På premieresa i Frankrike

Varje år tilldelas ett 35-tal kadetter från arméns alla kadettskolor samt Karlberg en 14 dagars premieresa i Frankrike. Resan har tillkommit på initiativ av Alliance Française i samarbete med militära myndigheter. Den finansieras av några svenska storföretag, som utan tanke på motprestation, satsar erforderliga medel. För arrangemang kring resan, som företas med buss, svarar Alliance Française. Såsom representant för trängtruppernas kadettskola vid årets resa utsågs underöfverste samt kadetterna Engwall och Edöfält. T 1.

Årets resa, omfattande tiden 2/9—16/9, startade från Hålsingborg. 35 förväntansfulla kadetter blev där varmt välkomnade av våra blivande ledare, överste Peyron och major Hamilton.

Eftersom målet var Frankrike och Paris, gjordes inga uppehåll av intresse förän under andra dagen på väg till vårt andra etappmål, Bryssel. Vi passerade under denna etapp Arnhem i Belgien, där mycket häftiga strider rasade under andra världskriget mellan tyskarna och allierade fallskärmsjägare. Major Hamilton gav oss vid de olika krigsaktionsplatserna i och runt Arnhem utförliga och synnerligen lärorika redogörelser för vad som utspelats. Vid Arnhem fick vi också tillfälle att bese den engelska krigs kyrkogården. Det stämde säkert de flesta till eftertanke om vilken fruktansvärd verklighet krig egentligen är och att se denna och alla andra krigs kyrkogårdar under resan.

Under tredje dagen, då vi skulle nå Paris, passerade vi Waterloo och besåg platsen för Napoleons största nederlag. Vi fick där en intressant inblick i hur krig fördes innan moderna stridsmedel kom till.

På kvällen nådde vi äntligen den stad, som vi alla sett fram emot att få komma till från den dag då vi blev meddelade om resan — Paris.

Att redogöra för allt, som vi fick se och uppleva i denna charmfulla stad, av fransmännen ansedd såsom världens huvudstad, skulle ta större delen av denna tidning. En del av mina intryck vill jag i alla fall försöka förmedla till läsekretsen.

Under hela vår vistelse i Paris bodde vi i det holländska huset Cité Universitaire. Vi bodde där i utomordentliga, moderna studentboistider. Inom Cité's område kunde man träffa folk av nästan alla nationaliteter. Huvuddelen av studenterna kom dock från Afrika och Asien, och då framför allt från de franska kolonierna i dessa världsdelar. Däremot fanns det inte så gott om svenska studenter, som man skulle kunna tro. Det svenska huset beboddes för tillfället av svenska ungdomar på tillfälligt besök i Paris. Dessa nationshus tjänstgör nämligen också såsom hotell, i mån av tillgång på rum.

Vistelsen i Paris var till stor del så tillvida schemalagd, att på dagarna besök gjordes på olika platser i staden under ledning av guider. Kvällarna och nätterna däremot fick var och en tillbringa efter eget gottfinnande.

Första dagen fick vi en del intressanta genomgångar av medlemmar

av svenska ambassaden om Frankrikes historia, ekonomi och politik. Vi besökte dessutom Justitiepalatset med la Sainte Chapelle och dess underbara fönstermålningar. Ett andra intressant mål denna dag var Conciergeriet, där den franska aristokratin hölls fången under revolutionen 1789 innan de flesta aristokrater avrättades.

Andra dagen fick var och en tillbringa efter eget gottfinnande. Det var många, som då passade på att köpa souvenirer till släkt och vänner. Speciellt begärlig var naturligtvis parfym hem till den kvinnliga delen av bekantskapskretsen. På kvällen gjordes ett besök på Operan, där man gav Tosca. Detta besök var ett av de mest efterlängtdade, och jag är säker på att ingen av deltagarna blev besviken — vare sig på Operan eller de skådespelarprestationer som framfördes på scenen.

Under de återstående dagarna i Paris besöktes bl a Louvren med dess berömda Mona Lisa, Eiffeltor-

Några av deltagarna vid en tysk bunker i atlantkusten.

net, Stadshuset och Nötre Dame. Ett par timmar ägnades också ett besök vid Cercle Interallié. Detta är en sammanslutning av pensionerade officerare från första världskriget. Den har karaktären av en engelsk klubb, där medlemmarna kan läsa, läsa tidningar eller prata om gamla minnen.

För oss såsom militärer var besöket på Invalidmuseet, och då framför allt den utställning om Främlinglegionen, som arrangerades där, av stort intresse. Kommissarien för utställningen, en löjtnant, som trots sin ungdom redan var veteran inom legionen, tog emot oss och visade oss runt. Såsom exempel på den lojalitet, som alla legionärer känner gentemot legionen, hade man en monter över en svensk legionär vid namn Pettersson. Denne legionär hade vid en strid i slutet av 40-talet blivit dödligt sårad och för att då inte motståndarna skulle kunna utnyttja hans vapen, plockade han ut slutstycket och stoppade det innanför uniformen, där det hittades senare.

Såsom avslutning på vår vistelse i Paris med omnejd besökte vi Versailles, där vi tillbringade en dag. På kvällen besåg vi det fantastiska ljud- och ljusspelet *Sot et Lumière*. Detta skådespel av vattenkaskader, strålkastarljud och högtalarljud behandlar Frankrikes historia under de senaste 500 åren.

Trota att vi denna gång inte var i Paris mer än 5 dagar, hann säkerligen alla få en god uppfattning om denna charmfulla stad. Att gå i hallarna mitt inne i staden klockan

4 på morgonen, när alla grossister kommer in från landsbygden och börjar sälja av sina varor, var en trevlig upplevelse. Denna stadadel sjuder av liv, för att några timmar senare vara så gott som folktom. En annan trevlig del av staden var naturligtvis Seinestranden, som under dagen är fylld av människor, bokförläggare, turister och flanerande fransmän.

Dagen efter besöket i Versailles gav vi oss iväg västerut mot Bretagne och Normandie för att besöka platserna för invasionen 1944. Vi passerade under första dagen Pegasus Bridge, som var den plats som först blev befriad av de allierade. Major Howard med 6th Airborne Division blev här landadt med glidflygplan natten innan invasionen och kunde efter hårda strider slå bort tyskarna och upprätta ett brohuvud. Under två dagar besökte vi här upp i Normandie de platser, där de allierade landsattes under hårda strider, Utah, Sword och Omaha Beach. Ett besök gjordes också i Saint Mère Eglise, den stad där ett kompani amerikanska fallskärmsjägare landade mitt i den tyska garnisonen och blev nedmejat till sista man.

Efter denna rundresa på historisk mark ställdes åter kosan mot Paris, där vi skulle övernatta innan vi fortsatte norrut mot Sverige. Under uppehållet inträdde resans enda tråkiga händelse. Vår ledare, major Hamilton, blev natten svårt knivskuren i ansiktet och benen, när han försökte stoppa en tjuv, som brutit sig in i vår buss. Det rädde starkt förstämning i sällskapet dagen

därpå, när vi fick reda på att major Hamilton blivit svårt skadad och måste stanna i Paris för vård. Alla var emellertid honom djupt tack samma för att han hade stoppat tjuven, som hade försökt få med sig kameror och ytterrockar till stort värde. Resan fortsatte emellertid under dagen norrut, tills vi nådde Verdun. I denna från första världskriget välkända stad gjordes uppehåll under natten. Nästa dag började med att vi besökte ett par av de gamla fort, som fortfarande finns kvar av befästningarna runt staden, samt den massgrav, som finns i närheten.

Efter uppehållet ställdes kosan norrut mot Köln, dit vi anlände sent på kvällen. Från Köln gick hemresan i två etapper, först till Hamburg och dagen efter till Hålsingborg, dit vi anlände på kvällen måndagen den 16 efter 14 lärorika, intressanta och roliga dagar.

Det var en samling reströtta men tacksamma kadetter, som här debarkerade bussen för sista gången och tog farväl av varandra för att fortsätta mot hemorterna på egen hand.

Jag är säker på att det inte bara är jag, som sänder en tacksamhetens tanke till dem som arrangerat denna resa, Alliance Française samt representanten för de militära myndigheterna, generalmajor Murray i Östersund. Sist men inte minst vill jag här också tacka våra ledare, överste Peyron och major Hamilton, vilka med sina personligheter och sin stora kunnskap bidrog till att göra denna resa rolig, intressant och lärorik.

Nils Nilsson

REHFELDS

BIL-AB

Auktoriserad GM-försäljare

HÄSSLEHOLM

Tel. växel 14015

Allt för hygien

*

Malmströms Parfumeri

HÄSSLEHOLM - TEL. 100 10

Sekreteraren har ordet

Aven i år har Regimentets Dag avhållits på en lördag och traditionen ämnas även då Kamratföreningens Årsmöte. I år inföll "Dagen" den 24/8.

Vid årsmötet erhöi styrelsen för år 1964 följande sammansättning:

Ordförande: Överste F Nerdström.

Vice ordförande: Agronom G Clemedtson.

Övriga ledamöter: Förrådsförman B Bergquist, Adjunkt A Höllfors, Förvaltare C Linnell, Fanjunkare Y Löfgren, Trafikblågare H Nilsson, Målare M Olsson, Nämndeman V Rundberg, Nämndeman A Svensson, Rustmästare S Toft.

Kapten Arne Peterson, som ingått i styrelsen såsom redaktör för "Snapphanen", undanbad sig återval, då han den 1/4 1964 flyttar till Arméns Underhållsskola i Skövde. At

ordföranden uppdrogs att utse ny redaktör för vår tidning.

Av avgöranden som träffades vid årsmötet återfinns bl a beslut om sedvanlig "Vinterträff" i februari 1964. Föreningens medlemmar kommer att aviseras om tidpunkt, program m m i god tid i förväg.

Själlandske Trainregiments Soldaterförening hade söndagen 25/8 sin sedvanliga kamratträff på Svanemöllens kaserne, mitt i hjärtat av Köpenhamn. Såsom representanter för vår egen förening deltog kapten B Brunby och löjtnant B Anderberg. Som vanligt var arrangemangen mycket trevliga och våra representanter hade en intressant och angenäm dag. Mer härom i särskild artikel på annan plats i tidningen.

Denna svensk-danska sammanhållning mellan kamratföreningar förekommer icke blott mellan våra två utan även mellan andra danska för-

eningar och föreningar i södra Sverige, enkannerligen Skåne. Detta utbyte torde ha stor plats i de strävanden, som omfattas av den "nordiska" tanken.

Kamratföreningen har låtit trycka vykort, som bl a finns att köpa i marketenteriet. Behållningen går till Kamratföreningens kassa, som aldrig är särskild välfyllt.

Kassören påminner om att när detta läses nalkas 1964 med stormsteg. Nytt år och ny medlemsavgift! Vårt postgironummer är 7 65 71 och medlemsavgiften 5:— kronor.

Nästa punkt på Kamratföreningens program är alltså Vinterträffen. Styrelsen hoppas på livlig anslutning. Du, som har funderat flera gånger på att komma hit, gör slag i saken denna vinterträff!

Claes Florén

Med svenska soldater på Bornholm

Plock ur vår historia

Mörkt botande kan de branta stränderna förefalla.

branta klippkuster. Landet liknar en borg. Det är som sig bör, att den västra kusten krönes av själva Borgen, det väldiga Hamnerhus, som t o m i ruinens tillstånd verkar imponerande. Det krigiska intrycket förstärks av flera andra gamla befästningar, även i det inre, och av de fyra runda fästningskyrkorna — något för detta "land" unikt.

Bornholm har också haft en dramatisk historia och kastats hit och dit mellan olika herrar, biskopar, sjö- och landhövare, Hansa, enväldskungar och — svenskar. Jag är angelägen understryka, ehuru det är självklart, att ej blott svenskar i allmänhet utan även militär, hemvärnsfolk, skytteföreningar o d i dag är "bläste vän" här på ön. Men under de långa onda tiderna var det annat. Ön hade visserligen, jämförd med Skånes fastlandsdel, ett skyddat läge. Men samtidigt var den från strategisk synpunkt utmanande och lockande, ej minst för en framväxande svensk-baltisk stormakt (se kartan!).

Första gången, mig veterligt, som svensk militär kom hit som objudna gäster, var under det otäcka nordiska sjuårskriget (1563—1570). Den gången rådde tilltrasslade politiska förhållanden i det bornholmska "landet". Bornholm i sin helhet var pantsatt till Lübeck för de tjänster(?),

som den goda hansestaden gjort Danmark vid fördrivandet av Christian II (han med blodbadet). På den tiden pantsatte man landsdelar på samma sätt, som man nu "stampar" på möbler! Bornholms pantsättning var en kufisk historia. Att försöka utreda den kan ge en huvudvärk. Men det förhöll sig så, att kronoskatten tillföll kungen i Köpenhamn, medan kyrkoskatten, som gått till biskopen i Lund, nu i stället gick till Lübeck. (För folket på ön var det hugget som stucket, eftersom det aldrig ändä fick valuta för slantarna!) Invånarna var på samma gång medborgare i Lübeck som i Danmark!

En skattmas blir aldrig populär, men den lübeckiske fogden Schweder gjorde sig ett namn i Bornholms hävder, då han fullständigt avvisade den eljest lyckosamme Klas Kristersson Horns försök att invadera "landet". Han hade i god tid organiserat en verklig folkbeväpning, så att varje man i "landet" visste, både vad och hur han skulle göra. Försvaret var "totalt" på ett sällan skadat sätt. Det bestod av rörliga patruller, skansar, värddkasar, fasta och rörliga kanoner, en beriden kuststyrka, som snabbt kunde förflytta sig och en tyngre styrka, som kunde möta det krigsfolk, som trots allt kanske toge sig i land. Nu låter vi Schweder Kut-

S CARLIE

SPECERIER - DELIKATESSER

OST - KAFFE

STORTORGET 4

TELEFON 152 90

Gösta Ahlquist AB

Västertorg 2 B - Tel. 140 45 växel

VÄG- och VATTENBYGGN.-ARBETEN
SCHAKTNING och GRÄVNING

Grävmaskiner och
planeringstraktorer
uthyres

AKTIEBOLAGET

LIGNITVERKEN

Trämjöl

för alla användningsområden

EXPORT — IMPORT

*

S Å V S J Ö

Tel. 101 67

Tel. 104 36

ting själv berätta (i ett brev till Frederik II):

"Just nu ser jag på Eders Maj:ts slott Hammershus upp emot 30 stora skepp komma från nordost, från det svenska farvattnet. Dock kan jag ej räkna dem, men ju längre jag ser mot dem, desto fler blir det, så jag kan inte tänka annat än att det är den svenska flottan — — —" — Längre fram heter det: "I onsdags kom han här igen under landet med 36 skepp, varibland 14 stora och de andra medelstora, och sköt och regerade våldligt, men när han sköt fyra skott mot land, sköt jag åtta skott mot honom (!) och sparade inte på krut och lod. Jag har ett fåtal tyska landsknektar, och alla invånarna i god beredskap, brukar mycken flit dag och natt, ligger själv vid stranden, håller folket under hot om hårt straff, för att det skall slås för livet, i det jag fruktar, att det eljest skall ta en dålig vändning, vilket Gud förbjude. — — — Medan de nu seglade runt hela landet, ville de gärna gå i land, men jag följde dem med hela landfolket, några tyska knektar och goda kanoner, så att de ingenstades kunde komma i land, utan i stället fick några döda, som de strax band vid bräder och gav dem en mark i gravpengar (!), och dessa drev så i land och blev begravna vid stranden."

Den av Ketting skapade milisen fungerade även sedermera rätt bra. Men en gång gick det på tok med besked, nämligen under den s k Torsenssonafejden 1645. Orsaken var väl att man den gången inte hade en chef, som "själv låg vid stranden", utan en bortsikad stugsittare, som sökte inspirera försvaret från allt skrivrum på Hammershus.

Den svenska flottan leddes av Karl Gustav Wrangel, känd som landmilitär i 30-åriga krigets slutskede. Den danska flottan, som länge väl hävdade sig, delvis på grund av den gamla Christian IV:s frejdiga humör, hade omsider gjort svåra förluster, och svensken behärskade Östersjön. I detta läge riktades ett slag mot Bornholm, den 9. juni 1645. Svenskarna steg i land norr om Nexö, vid ett litet akär som kallas Malkvarnen. Där är även en vik, Madvigen, så kallad därför att de landstigna där åt frukost, sedan den lokala milisen drivits undan. Om vad som sedan hände råder en viss oklarhet. Rättsprotokollen — ty krigsrätt följde mot försvarlets ledare — ger ingen tydlig bild.

Men så här låter det i Nexös version: "Sedan, då fienden dessvärre gjort landgång och marscherade mot staden, red Jost Nicolai och Silvert Gage (två milschefer) mot dem och talade med dem. De kom strax tillbaka och sade: Kaista era gevär, eljest går det er illa! Då lade en del av oss ner gevärens, och fienden marscherade in i staden, och vi blev ynkligen utplundrade — — —"

Tydligt är, att förbindelsen och förtroendet mellan kommandanten, den högadlige Holger Rosencrantz, och hans underställda lämnade en del övrigt att önska. De nyssnämnda cheferna i Nexö uppträdde förrädiskt och de "västra kaptenerna" helt passivt. Kanske hade mycket gått anordnande, om ledningen varit inspirerande. Det svenska krigsfolket synes ej ha varit av god kvalitet: " — — — Eftersom de vid plundringen fört en massa öl och vin samman på ett ställe, drack de sig fulla och låg strödda i gator och präng, druckna och vanmäktiga." Wrangel var rasande och rusade själv runt för att återställa ordningen, hotade och slog. Företaget artade sig till finsko. Men då tog plötsligt den nyckfulla Lyckan emot honom på ett oanat sätt! De "västra kaptenerna" ansåg motstånd gagnslöst och anhöll ödmjukt om vapenstillstånd, i det man även erbjöd tiotusen riksdaler i brandskatt. Wrangel, vars avsikt tycks ha varit en lokal demonstration mot Nexö, som en gång kapat ett skepp för honom, såg plötsligt hela "landet" ligga som en present framför sig! Han dröjde ej att

En av fästningskyrkorna, Olst kyrka.

tåga mot Hammershus, varifrån Rosencrantz order gick ut i tomma intet. Här om heter det: "För att röja bort denna fula fläck (slottet) på den sköna frukt, som fallit i hans hand, lade Wrangel sig i ställning framför slottet och besöt det samtidigt från sjön. På en halv dag var garnisonen mör, de fåga krigsvanda soldaterna lade ner vapnen, Rosencrantz fick släppa in de svenska på Hammershus och själv flytta till sitt lantställe Rosengård invid Rönne." — — — I korthet alltså en sorglig antiklimax till Schweder Kettings kämpadater!

Spektaklet 1645 blev ett frätande sår för Bornholms invånare. Förtret krävde någon form av revansch. En nutida psykolog skulle talat om ett komplex, som krävde utlösning. Chansen kom 1658, efter Roskildefreden, när Karl Gustav satte igång sitt angrepp mot rest-Danmark. Nu var det meningen, att Bornholm skulle bli svenskt på allvar. Den 29. april landade den nye kommandanten, överstelöjtnant Printzensköld, i Sandvig — åtföljd av endast 120 man.

Hur vemodig är icke ibland historien! Varför skulle utlösningen av komplexet drabba just Printzensköld? Denne tycks ha varit en human och rättssinnig man, besjälad av ärligt uppsåt att bli till gagn för sin lilla provins. Redan den 18. maj var han färdig med en noggrann näringsgeografisk beskrivning av ön. Denna hade han låtit utarbete för att få en sann bild av Bornholms prestations-

möjligheter. Bilden var ogynnsam. Ön hade efter plundring, pest och brandskatter behövt återhämta sig. Printzensköld förstod detta.

Men Sverige var i krig åt alla håll. Hjärtnuppenhet var ej att tänka på Bornholmarna drabbades genast av en utskrivning, som ryckte bort en rad av de bästa årsklasserna från ön. Stämningen, från början avog, blev nu hatisk. Och Printzensköld blev ett av våldspolisens många oskyldiga offer. Jag citerar: "Af hans äldste brev norremmer man tydligt, hvor det baerer hen. Og vi, som ved, at han kort efter skulde dø på sin utsatte post, kan kun gribes af billedet af den ensomme, noget tunge og omstaendelige, men pligtopydende og retfærdige mand. Med sin hustru og sine børn var han kommet til öen for at bo der og lede denne nye provins inn under sit faedreland." (Ur Klindt-Jensen, "Urolige Tider"). — — — I

november skriver kommandanten två brev till kung Karl Gustav, vari han brandskatter behövt återhämta sig. Printzensköld förstod detta.

Men Sverige var i krig åt alla håll. Hjärtnuppenhet var ej att tänka på Bornholmarna drabbades genast av en utskrivning, som ryckte bort en rad av de bästa årsklasserna från ön. Stämningen, från början avog, blev nu hatisk. Och Printzensköld blev ett av våldspolisens många oskyldiga offer. Jag citerar: "Af hans äldste brev norremmer man tydligt, hvor det baerer hen. Og vi, som ved, at han kort efter skulde dø på sin utsatte post, kan kun gribes af billedet af den ensomme, noget tunge og omstaendelige, men pligtopydende og retfærdige mand. Med sin hustru og sine børn var han kommet til öen for at bo der og lede denne nye provins inn under sit faedreland." (Ur Klindt-Jensen, "Urolige Tider"). — — — I november skriver kommandanten två brev till kung Karl Gustav, vari han brandskatter behövt återhämta sig. Printzensköld förstod detta.

varvid en menig knekt av den mindre begåvade typen sköt ner honom, en gärning, som ogillades av kuppens ledare. "Blev så sat 2 sköldvakter för hans lig, at han ikke skulde udplyndres, mens der blev søgt efter hans tjener og andre svenske, som var der udi byen. Derefter blev Printzensköld oplagen og blev henbæren og lagt udi Rönne rådhus." (Ur Jens Koføeds redogørelse.)

Många vindar har blåst sedan dess. Förbindelserna med Skånes fastlandsdel har väl aldrig varit helt avbrutna, men nu är de bättre än någonsin. I början av vårt sekel tog många skåningar arbete på Bornholm. Sedan kom en period, då strömmen gick åt andra hållet. Nu kommer svenska turister i tiotusental varje sommar till det trevliga lilla "landet". Tag dit — du skall säkert trivas där!

Folke Hellberg

NORRA SKÅNES

Civiltryckeri

TELEFON 14200 HÄSSLEHOLM

Stränder & Sjö

FRISERSALONG

Frykholmstgatan 2

HÄSSLEHOLM

ESSO bensinstation

GRÖNÄNGSPLAN

— Torsten Aurell —

Tel. 123 75

Hässleholm

Fjellströms

Guldsmedsaffär

Stortorget 4

Tel. 113 45

Årstidens blommor i rikligt urval

IRIS Blomsterhandel

Thoge Andersson

Nytorget, Hässleholm - Tel. 102 17

NYA OFFICERARE VID REGEMENTET

Bengt Viebke
Född 24/4 1940
Fänrik 31/8 1963

Lennart Håkansson
Född 26/10 1939
Fänrik 31/8 1963

Lars Wegghagen
Född 11/4 1940
Fänrik 31/8 1963

Nils Smith
Född 30/5 1941
Fänrik 31/8 1963

NYA UNDEROFFICERARE VID REGEMENTET

Lennart Arvell
Född 12/6 1939
Sergeant 30/8 1963

Alf Svensson
Född 14/5 1939
Sergeant 30/8 1963

Bertil Osberg
Född 3/6 1938
Sergeant 30/8 1963

NYA UNDERBEFÄL VID REGEMENTET

Karl-Göran Svensson
Född 29/1 1943
Furir 22/3 1963

Kaj-Eve Enroth
Född 30/7 1943
Furir 22/3 1963

Jan Everth Rydell
Född 26/8 1943
Furir 22/3 1963

Per-Erik Närvall
Född 10/6 1943
Furir 22/3 1963

Göran Holm
Född 15/3 1942
Furir 22/3 1963

Leif Ekbladh
Född 10/10 1944
Furir 22/3 1963

**BENGTSSON'S
JÄRNHANDEL**

Tel. 100 13, 103 12

Bröderna Klingströms

Bleck- & Plåtslageri

REKOMMENDERAS

Telefon 103 25

Arméns underhållsskola

Överstelöjtnant Harald Folke lämnade regementet 1 juli 1963 för att bli chef för Arméns underhållsskola. Han lämnar här en orientering om skolans uppgifter m.m.

US lokaler vid T 2.

Från en blygsam start såsom trupperingsofficersskola 1939 — genom händelseutvecklingen avbruten till 1943 — erhöll skolan sitt nuvarande namn 1945, då den jämliket nådigt beslut (go nr 1515, 21/4) försöksvis skulle anordnas 1945—1946. Under försöksåret skulle vid skolan genomföras: träningsofficersskola (6 mån), kvartermästarkurs (3 mån) för regementskvartermästare i fält ur i första hand infanteriet och artilleriet samt stabskurs (2 mån) för regementsofficerare och kapteener ur träng-, tyg- och intendenturtrupperna samt officerare ur övriga truppslag ävensom läkare och veterinärer, avsedda att företräda underhållstjänsten vid staber tillhörande högre förband.

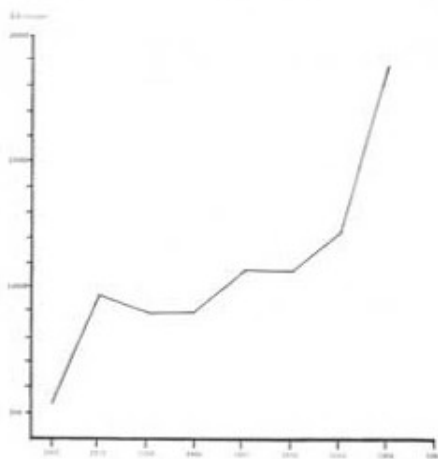
Stabs- och förvaltningsorganisationen vid skolan fastställdes genom Kungl brev 18/1 1957.

Reglemente för arméns underhållsskola fastställdes i Kungl brev 27/9 1957, varvid skolans uppgift skulle vara att meddela teoretisk och praktisk undervisning i underhållstjänstens ledning och grunder, underhållsförbandens organisation och taktiska användning samt i utbildningsmetodik. Vid skolan skulle därjämte utföras försök inom ovan angivna verksamhetsområden. Enligt reglementet skulle vid skolan årligen anordnas:

Kurs i underhållstjänst för regements- och kompaniofficerare samt kvartermästarkurs för fast underbefäl och vartannat år träningsofficersskola. Härutöver skulle enligt chefens för armén bestämmande anordnas särskilda kurser i mån av behov och tillgång till medel.

Såsom mätare av verksamheten vid skolan sedan 1957 kan nedanstående kurva över antalet elevdagar vara av intresse.

US beläggning

Den hastigt stigande kurvan måste givetvis grundas på ökad tillgång till lärare och expeditiönspersonal. En personell uppbyggnad pågår och hösten 1964 kommer ett övningskompani att ställas till skolans förfogande. För närvarande disponerar skolan övningsgrupp ur T 2 ordinarie åldersklass. US övningskompani avses inrycka i slutet på oktober, vilket kommer att möjliggöra metodstudier i trupputbildning under vinterhalv-

året, då eleverna vid US utgöres av aktiv personal, samt trupperingsövningar under sommarhalvåret, då skolan huvudsakligen är belagd av reservpersonal. Kursverksamheten under 1964 framgår av nedanstående tabell och kan tjäna såsom exempel på spännvidden inom utbildningen.

Skolans lokaler inom T 2 kasernområde är mycket trevliga och lämpliga för sitt ändamål, men det är givet, att de vid ökad verksamhet icke kommer att räcka till. Skolans bibliotek håller på att nyinredas. En bibliotekarie har anställts och avsik-

ten är att skapa ett fackbibliotek för underhållstjänsten, där litteratur-anvisningar kan erhållas. Biblioteket måste av naturliga skäl vara av referenstyp.

Det är stimulerande att vara lärare vid US. Uppgifterna är skiftande och möjligheterna goda att öka kunskaperna inom de olika tjänategrenarna. Antalet lärare är inte större än att karaktären av familjekrets kan upprätthållas. Elevmaterialet är utomordentligt gott och intresseväckande. Aldersmässigt är spännvidden stor under ett utbildningsår.

ROK I representerar ungdomen, medan medelåldern återfinns i kurser för bataljonskvartermästare m.fl. I dessa kurser finns företrädare för de flesta yrken och en sakkunskap på skilda områden, som kan lansspråktagas för att berika utbildningen. För eleverna är tillgången till T 2 mässar av största värde. De ger möjlighet till kamratlig samvaro i en stad, som måhända inte kan uppvisa samma variation på nöjen och förströelser som storstaden.

H. Folke

Kurs	1963		1964											
	Nov	Dec	Jan	Febr	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec
K 705 (kompch uh-tpbat)	28													30
Takt kurs uoff	30		27											
Adm kurs regoff	20													
B 134 (eskbatkvm)	16													
ROK I									25					
K 723, 783 (kompch etgrp)									30					
Träng-01 ¹⁾									25					
Tyg8 — Int8									26					
B 361 (divkvm)									16					
90-dagars övergångskurs											25			
K 133 (fältbatkvm)											35			
A 57 (fostab, uhkomp)											20			
B 701, 711, 731 (plutch tp, trf)												32		
B 721, 761, (plutch sjv, am, etgrpstab)													20	
TOS														16
TUOS														30
Kvm I (Träng-61)														30

¹⁾ Brig — etgrpstjänst — kär-, förd- och tpbatstab i 3 års cykel

MELLAN MICK OCH MUCK

Det var fört när uniformen, kpišten, bajonetten och skyddsmasken och allt det andra hade kommit på plats i det minimala skåpet, som det stod klart att ens egen mick — militär inryckning, civila kläder — var ett definitivt faktum. Omställningsproceduren från glad studentcivilist till stram militär var påbörjad och skulle (enligt befälet) snarast avslutas för att nästa vår återuppstå. Fast då i motsatt riktning.

Det var lite man visste om vad som är come il faut i det militära när man en yrvaken majmorgon med inakrivningsboken i hand tog farväl av det sorglösa skollivet, som även denna vår med sina efter-examen-akivor saluterade sitt eget happy end.

Väl höllade man i skolan med Pythagoras och hans slutsatser, men foga visste man om marschanträdet, dess idé och princip; och intet var känt om fotvinkels betydelse. Men om detta spreds snabbt mycken kunskap och efter en kort tid var allt inpräntat och på väg att accepteras för att framdeles av en del till och med förstås. Så mycket förståelse som det nu kan bli för fyra kronor om dagen.

Kaptnensord

— Det är inte så länge sedan flera av er var fina karlar, som gick med vita mössor och blev hissade och gratulerade, men nu ska ni ha klart för er att i fortsättningen är ni soldater och på sin höjd tresiffriga nummer i ledet, hävdade kaptenen vid välkomnandet och fortsatte med att påpeka att det militära försvaret kräver speciella människor med speciella funktioner. Och tro mig, man känner sig ha hamnat i en mycket speciell miljö med mycket speciella krav och villkor. Det blir en ganska naturlig känsla när stridsselelen spänner över bröstet, hjälmen klamrar sig fast runt huvudet med sina läderfötter och kpišten talar rikssvenska med fienden bakom stensidorna "där barn man lekt". Och detta trots att kulorna är pulveriserat plastdamm långt innan de når pappfigurerna som markerar fienden. Och trots att regementspastorer på sina korum i alla tider läst budord om att människan inte ska döda utan vara en barmhärtigt samarit som alltid vänder den andra sidan till och som älskar sin nästa såsom sig själv med mera. Ja, så är det sagt. Fast detta är moral och inte verklighet. Och verkligheten behöver inga korum för att bli trodd. Men pappfigurer och plastkuler och låtsasdödande har en underlig förmåga att dramatiska moralen och göra den på något sätt — verkligare. Det är visserligen sant och i och med detta har idealen kommit till sin svagaste punkt, där plus möter minus och sveper dimma och kaos över förnuft och tankar och gör tillvaron irrationell och obeboelig.

Abrupta reflexioner

Det är med detta i tankarna man blir deprimerad och börjar spekulera i abrupta reflexioner. Som de här till exempel:

— Det är underligt vad människorna i alla fall är tvåbenta. Det syns när dom marscherar. Ja, det är klart att människorna är tvåbenta. Bortsett förstås från en del av dom som kom tillbaka från Verdun. Det var i alla fall några stycken och dom håller aldrig takten mer.

Nej, ser ni, när jag säger tvåbenta, så menar jag på ett annat sätt. Andligen så att säga. Det gör det hela en aning komplicerat, inte sant. Inte minst när man ska förklara det. Symbolik är svår att handskas med. Men uppfatta ändå det hela som symbol. Det är nämligen den breda, stadiga foten i världens alla plogfårar, som jag vill göra reflexioner över. Eller foten som styr världens alla maskiner. Eller foten som tar spjårn i världens alla fiskebåtar på världens alla hav. För den foten arbetar i fred så doftar det mänsklighet, klorofyll, trygghet och framåtskridande omkring den. Det är en bra fot för den sparkar inte. Humanitet och kultur sparkar man inte fram. Det är alltid den andra foten som gör marschanträde och klackvändning. Inte för frihet precis — fast den säger så själv — eller för broderskap utan mest för... ja, för vad egentligen? För att den alltid har gjort så? Som väl är går den inte så långt i taget. På sin höjd till Stalingrad. Men om allt detta visste jag ingenting när jag föddes. I så fall hade jag skrikit. Säkert.

Numret Johansson

Från automobilens barndom

Automobilens gjorde sitt intåg i de kontinentala arméerna redan i början av seklet. Sålunda bestod 1914 en fransk bilkolonn (la groupe) av fyra sektioner och sammanlagt 72—80 lastbilar, med upp till 240 tons transportkapacitet.

Motoriseringen av den svenska armén gick långsammare än i utlandet, delvis beroende på bristande ekonomiska resurser. Stora ansträngningar gjordes bl a att förmå blivande bilägare att köpa bilar av typer, som kunde passa armén.

I Svensk Författningssamling nr 604 av år 1915 lämnas föreskrift om "premiering av för krigsbruk lämpliga lastautomobil". I 1. paragrafen omtalas att ägare av för militärt bruk lämplig lastautomobil kunde komma i åtnjutande av dels inköpspremie på 2.000:— kronor, dels underhållspremie på 1.000:— kronor. Underhållspremien utgick dock först i slutet av femte året efter bilens inköp "under förutsättning att automobilens med fastställt material och verktygsutrustning under tiden av ägaren hållits i fältduktigt skick".

Bilfabrik som ville godkännas såsom leverantör av "fältduktiga lastautomobil" måste delta i särskilda prov, som två gånger under en femårsperiod ordnades av intendentsdepartementet.

Bilägare, som erhållit inköpspremie fick, även bl a åtaga sig att vid militära övningar i fred under den femårsperiod, för vilken han fått inköpspremie, ställa bilen med förare till Kronans förfogande under 20 dagar, med en dagersättning av 50:— kronor. Vid mobilisering var han skyldig ställa bilen helt till Kronans förfogande.

Bland de fordringar, som skulle uppfyllas, var bl a att medelhastigheten skulle uppgå till minst 12 km i timmen. Bland utrustningsföreskrifterna finner man att belysningen skulle vara "två strålkastare och gasutvecklare för karbid samt två st fotogenlyktor fästade så, att de belysa vägbanan framåt och dessutom baklykta för fotogen". Däcken fick vara massiva.

För budgetåret 1916—1917 uppgick analoget för premiering till 40.000:— kronor.

Systemet med premiering upphörde dock snart. I en VPM från dåva-

rande inspektören för trängen, John Amén, daterad 8 dec. 1922 heter det: "På grund av vissa med kris-åren sammanhängande förhållanden har emellertid det sedan år 1917 utgående anslaget leke kommit till användning för premiering av lastbilar. I stället har riksdagen medgivit medlens användande för inköp av lastbilar."

Någon snabb takt i anskaffningen blev det dock icke tal om. Lastbilar var dyra. I "Kostnadsberäkning (summarisk) för utrustning av ett trängkompani vid varje trängkår" tar tränginspektören upp kostnaden för en 2-tons lastbil till 12.000:— kronor.

Det intima samarbete, som i dag existerar mellan svensk bilindustri och krigsmakten, grundlades tidigt. Aktiebolaget Scania-Vabis framlade den 8. september 1915 förslag till "Transportautomobil för Armébehov". Bilen var en "30 hkr personautomobil med lastvagn-karosseri, specialbakaxel med dubbel utväxling 1:8 och dubbla ringar på bakhjulen 880/120 mm, luftkringar, Dragautomobil lastas med två man och 1000 kg. Efter kopplas två stycken tvåhjuliga lastkärror med samma gummiringar, vardera för 600 kgs belastning."

Förslaget var fyllt av tekniska data. Maximihastigheten var 37,5 km i timmen. Om vägen var mycket dålig och "starka backar skola tas, går automobilens först upp ensam och bogserar sedan upp båda kärrorna". På bilens karosseri anbragtes därför under till en rulle för bogserlina. Släpkärrorna kunde med ett par raska grepp förvandlas så, att de kunde dragas av hästar.

Inte bara Scania-Vabis förekom i armén, utan även "Tidaholmare". I en 19. september 1923 dagtecknad rapport uttalar sig kaptenen N C G Sundin om "den i övningarna i Askersund deltagande lastautomobil från Tidaholms bruk". Han anser att den var "synnerligen tilltalande", kardandriften i stället för kedjedriften, försedd med luftgummiringar i stället för massiva hjul. Även elektrisk belysning fanns. Av de "erfarenheter jag gjort såsom mångårig bilofficer kan jag inte annat än på det livligaste förorda Tidaholms vagnar för arméns bruk". Scania-Vabis

2½ tons lastautomobil ansåg kapten Sundin "odugliga till fältbruk för svenska förhållanden med svaga motorer, kedjedrev, massiva gummiringar, absolut odugligt styrsystem, en enorm bensinförbrukning".

Ja, det är ju tur att utvecklingen går framåt.

Scania kom emellertid igen. Samarbete etablerades med armén och i en VPM framför dåvarande kaptenen och adjutanten hos tränginspektören, G Smith, till fabriken synpunkter och förslag till konstruktion av dess nya lastbil. Den borde ha "förarhytt, lämpligen i form av fällbar sufflett, 40 cm höga flaklämmar, krampor för bindstreck, kullager i hjulen, elektrisk belysning, sladdlampa, kardandrift i stället för kedjedrift". Försök borde göras med 45 hkr motor, ty den dåvarande 30 hkr ansågs alltför svag för en 2½ tons lastbil.

Anskaffningen gick långsamt. Av en uppgift 31. december 1921 framgår, att i I. arméfördelningen (omfattande förbanden i Skåne, Blekinge och Halland, sammanlagt 10 st) fanns fem personbilar (var en var skänkt och två tillhörde lägerkassan) av märkena N. A. G. Haynes, Scania-Vabis, Oldsmobile och Benz, sex stycken Scania-Vabis lastbilar (var- av en "ej passande för landvägstrafik") anskaffade av Kronan och en Larrabee-lastbil, anskaffad av Karlskrona Grenadjärers lägerkassa, samt 10 st. motorcyklar, varav tre med sidovagn. Här dominerade Husqvarna, men även märkena Indian och Harley-Davidson fanns representerade.

Hand i hand med materialanskaffningen gick utbildning. Vid trängtrupperna ordnades kurs för första gången 1916, då två officerare och en underofficer under sex veckor utbildades vid en motorverkstad i Stockholm. Dessa användes såsom lärare vid en samma år anordnad instruktörskurs om en månad för 12 underbefäl. Kursen förlades till dåvarande T 1 i Örebro. År 1917 ordnades på samma plats utbildningskurs för personal vid bilkolonnen, dvs för 24 officerare, 12 underofficerare, 12 underbefäl och 5 hantverkare.

I 1925 års härordning togs det första ordentliga steget mot arméns mo-

IX. Nordiska militära kamratmötet i Malmö

De svenska militära kamratföreningarna har nu tre gånger varit värdar för nordiska militära kamratmöten, nämligen i Göteborg 1951, i Stockholm 1957 och nu senast i Malmö 1963, vilket senare möte totalt var det nionde i ordningen.

1951 i Göteborg gällde det en första sammankomst på svensk botten. En del exempel att beakta fanns ju från de tidigare mötena i Norge och Danmark, men även där hade arrangörerna stått inför någonting nytt och oprövat.

Till mötet i Göteborg kom norrmännen sjövägen på fartyg från norra marinen. Inom parentes må nämnas att danska örlogsfartyg 1955 hämtade de norska och svenska deltagarna i Helsingborg. Försva-

torisering. Där föreskrevs bl.a. att vid varje trängkår skulle finnas ett bilkompani, i en kostnadskalkyl, förmodligen från 1924 och uppjord av tränginspektören, uppges en kostnad av 300.000:— kronor för detta per trängkår. För denna summa skulle fås 16 lastbilar, 2 personbilar, 2 mo-

rets myndigheter har i alla tre länderna ställt sig synnerligen välvilliga till dessa nordiska militära kamratmöten.

Mötet i Stockholm 1957 samlades på Kungl Slottets borggård, där Hans Majestät själv tog emot och passerade genom leden. Därpå följde marsch till Riddarholmsskyrkan, där en andaktsstund ägde rum. Sedan följde industribesök med lunch. Senare under dagen marscherade mötesdeltagarna från Artillerigården till Kungsträdgården, där tal hölls av försvarsministern, statsrådet Sven Andersson och musik utfördes av en sammansatt militärörkester. På kvällen följde vapenslagsvis samvaro på olika håll. Andra dagen företogs utfärd till Skokloster med

torcyklar, vinterbonat garage för 6 bilar och förräddskjul för 15 bilar samt en bilreparationverkstad jämte verktygsuppsättning. På grund av summans storlek kunde den icke påräknas under ett och samma budgetår. Den skulle fördelas på tre år.

Även 1936 års hikordning kom att betyda mycket för arméns och krigs-

lunch på Svea flygflottillj. På kvällen bankett i Saltsjöbaden. Tredje dagen militära uppvisningar på Svea livgarde, för flottan utfärd till Berga och för kustartilleristerna till Oscar Fredriksborg.

Malmö 1963

Förberedelserna inleddes med uppvaktingar hos landshövdingen i Malmöhus län Gösta Netzén samt militärbefälhavaren i Första militärområdet, generalmajor Curt Göransson, för att få anläta militära resurser.

Första dagen av Malmö-mötet, fredagen den 10 maj, inleddes i strålende sol med samling vid Skeppbron. De danska gästerna anlände med båt; norrmännen hade kommit med tåg till Malmö. "Värdfolket"

maktens motorisering. De stora stegen in i motoråldern togs dock inte förrän under och efter andra världskriget. Så sent som den 1. juli 1950 försvann den sista hästen ur T 4 stallar.

Clas Florén

hade kommit tillstådes från skilda håll inom Sveriges gränser. Efter samlingen gick marschen med flygande fanor och krigsmusik till Stortorget, där kolonnerna grupperade sig och fick motta den första hälsningen av generalmajor Kellin som därmed inledde en rad av alla högt värderade framträdanden i egenskap av värd och ledare för det hela. Han uppehöll sig vid kamratföreningsrörelsens stora betydelse, där ständigt nya länkar fogas till gamla beprövade. De militära kamratföreningarna, sade han, är inte självändamål utan ett av de medel som förenar de äldre och yngre årgångarna. Det finns en röd tråd genom alla tider, en tråd vars parter är ansvar, lojalitet och plikt känsla. Vad vi i denna anda känner för varandra inom det egna landet erfar vi i modern tid också för alla medmänniskor och i alldeles särskilt hög grad för grannarna i det skandinaviska huset. Vi som i kamratskapets anda inte erkänner gränser medmänniskor emellan, må vi sträva efter att slå bryggor som från yrke till yrke och land till land kan leda till förstärkelse och hjälp vid vidarebyggandet av nordisk gemenskap. — Efter talet följde nationalsångerna.

Landshövding Netzén bjöd därpå välkommen till Skåne och Malmö. Vi är glada här att det inte nödvändigtvis måste vara en huvudstad som anförtros hedern och äran att ordna detta slag av nordiska kontakt möten. Denna stads och detta läns innebyggare är alltid beredda att välkomna uppehåttade gäster i den nordiska gemenskapens tecken.

Efter välkomsthälsningarna fortsatte marschen till Kung Oscars väg, där bussar väntade att föra deltagarna till studiebesök med lunch hos olika storföretag i staden.

Efter studiebesök och luncher förflyttades mötesdeltagarna ut till Lv 4, där de hade sin föreläsning och där tillfälle fanns att under eftermiddagen följa en synnerligen intressant stridsövning med stridsvagnar och helikoptrar som framträdande inslag i bilden.

På kvällen följde sedan vapenslagsvisa samkväm, nämligen för

infanteriet på Revingebed hos Södra Skånska regementets kamratförening, för kavalleri, pansar, ingenjörtrupper, signaltrupper, trängtrupper och intendenturkåren i Befälsutbildningsföreningens lokal, med Skånska Dragonregementets Malmöskvadron som värdar, för artilleri, kustartilleri och flyg hos Skånska Luftvärnsregementets kamratförening på Lv 4, för flottan hos Föreningen Flottans män i föreningens lokal.

Denna mer begränsade samvaro har alltifrån början varit särskilt omtyckt av mötenas deltagare, dock under förutsättning 6 som någon uttryckte sig — "at man inte för hela kvällen blir bunden vid en viss plats utan får tillfälle att röra sig mer fritt och att icke de mera framstående placeras i en rad för sig utan också rör sig fritt eller helst från början är utplacerade utan hänsyn till rang". Kanske ett sätt att slå tråkigheten på flykten.

Den andra dagen, lördagen den 11, blev också synnerligen innehållsrik och givande. Den började med utfärd till Lunds domkyrka, där biskop M Lindström själv ledde en andaktsstund, varpå kyrkan, som är under genomgripande renovering visades för mötesdeltagarna som bl.a. fick veta att "Jätten Finn" i verkligheten var gamle Simson. Därefter ställdes färden till Flyinge hingstdepå och statustuteri — med anor från biskop Absalon 1122—1201 — där synnerligen intressanta uppvisningar ägde rum under ledning av chefen, kapten O Kjellander. Där serverades också lunch. Därefter delades mötesdeltagarna upp för besök på tre förmåliga skånska herresäten, Övedskloster, Björnstorv och Skabersjö, överallt mottagna med den största välvilja i samband med visning av förmåliga byggnader och samlingar.

På kvällen hölls mötets bankett i Kungsparken under mycket betydande anslutning. Dessa banketter har knappast lyckats bli populära, men förblir dock troligen nödvändiga då mötet har att inbjuda ett antal gäster som på olika sätt bidragit till

arrangemangens lyckosamma genomförande. Högtidstalet hölls av general Kellin som efter att ha understrukit dessa mötenas stora betydelse som medverkan till samförstånd i Norden uttryckte mötets tack till samtliga som hade bidragit till detta sammas genomförande samt utdelade mötets minnesplakett i guld: nr 1 till landshövding Netzén, nr 2 till överste Reuterawärd och nr 3 till generalmajor Göransson och därefter påkallade en applåd för alla övriga gynnare och medhjälpare, ingen nämnd och ingen glömd.

Efter bankettmiddagen följde samkväm varefter kvällen slöts med att musikkåren utförde Svenska arméns tapto ute i Kungsparken.

Söndagen den 12 maj medförde en värdig och minnesvärd avslutning på mötet dels i form av korum i Öresundsparken och dels genom en mäktig inom Malmöhus murar.

Samlingen till korum ägde rum i strålende väder. Militärmusikens toner och fanprakten samlade snart en mängd publik utöver mötesdeltagarna. Korum förrättades av regementspastorn vid Lv 4 M Werner, som analog just den kärnfriiska ton som hörde ihop med tillfället.

På Malmöhus hade mötet äran att vara första gästende i den nyrenoverade Borgstugan. Där liksom vid ett par andra tillfällen sköttes det hela förtjänstfullt av lottorna. Vid tillfället medverkade hemvärnets musikkår i Malmö och vidare paraderade en tropp veteraner från Kronprinsens husarer i uniform m/Å.

Därmed var det IX. nordiska militära kamratmötets allmänna del slut. General Kellin uttäckade därpå, i närvaro av samarbetskommittén i övrigt, med några vänliga ord till envar Skånekommitténs ledamöter och utdelade minnesplaketter till dem, som ej erhållit dylika under bankettens föregående kväll.

Från T 4 Kamratförening deltog förrådsförmän B Berquist och nämndeman V Rundberg med föreningens fans.

Clas Florén

GÅ EJ ÖVER BRON
för att rakas och klippas!

Gå till **ODDS**

Frisérsalong vid Finjagatan

Bo på

Hotell CENTRUM
HÄSLEHOLM

Finjagatan 11

Tel. 105 46

UTDRAG UR REGO

UTBILDNING

Officersaspiranterna Gustavsson, Lindstrand, Karlsson, Nilsson och Persson är elever vid Försvarets läroverk 3/9 1963—30/5 1964.

Löjtnanten B G Runberg har genomgått Militärhögskolans armélinjes stabskurs 1961—1963 och blivit förordnad som generalstabaspirant.

Löjtnanten R E Wide har genomgått Militärhögskolans armélinjes vapentekniska kurs 1961—1963 och blivit förordnad som teknisk stabsofficerasaspirant.

Löjtnanten Hansén är elev i kurs för blivande motorofficerare vid Arméns motorskola 15/10—23/11 1963 samt 14/1—6/2 1964.

Fanjunkarna Wikner, Mjörnmark, E Boo och Cronholm samt sergenterna Arvidsson, Arndt, Widén och Fröjd är elever vid taktisk kurs för underofficerare vid Arméns underhållsskola 15/10—12/12 1963.

Furirerna Hulén, Hansson, Olsson, Svensson, Järnhäll, Malmqvist och Niesel är elever vid Försvarets läroverk 15/10 1963—16/5 1964.

Furirerna Karlsson, Nilsson och Sjöstrand är elever vid Arméns underofficersskola 15/10 1963—28/8 1964.

Fanjunkaren Jönsson är elev i förvaltkurs i förrådskurs vid Intendenturförvaltningsskolan 15/10 1963—10/4 1964.

Regementschefen med kapten Carlquist, förvaltare Almqvist och fanjunkare Fält representerar regementet vid Kurs i företagsdemokrati. De olika personalorganisationerna representeras av löjtnanten Lange, sergenten Kihlén, 1. arméteknikern Skoog, 1. förrådsförmannen V Bengtsson och förrådsmanen A Larsson. Kursen äger rum vid Ronneby brunn 15/10—17/10 1963.

Fanjunkaren H A E Johansson är elev i Betongkurs i Stockholm 21/10—8/11 1963.

Sergeanten Kjellberg är elev i signalunderofficerskurs vid Arméns signalskola 22/10 1963—20/3 1964.

Översten Nordström är elev i administrativ kurs för regementsofficerare vid Arméns underhållsskola 11/11—16/11 1963.

Sergeanterna K G Bengtsson, Kihlén, Wahlberg, Löfgren, Renwert, Mårtensson och Lindell är elever i taktisk kurs för underofficerare vid Arméns underhållsskola 8/1—7/3 1964.

Furirerna Johansson, Klint, U Nilsson, Thuvsesson och Nordblad är elever vid Instruktorsskola II 8/1—6/5 1964. Utbildningen är förlagd till T 3 i Sollefteå.

Fänrikarna Viebke och Smith är befräde från ordinarie tjänst 3/2—3/4 1964 för kompletterande utbildning i matematik. De deltar i kurs vid Försvarets läroverk 6/4 18/4 med skriftlig prövning 20/4 och muntlig prövning 21/4 1964.

TJANSTGÖRING

Överstelöjtnanten Schyllander, T 2, tjänstgör vid regementet 28/8—15/10 1963 (utbildningschef vid repetitionsövningsförband).

Överstelöjtnanten Folke, U S, tjänstgör vid regementet 1/9—18/10 1963 (utbildningschef vid repetitionsövningsförband).

Kaptenen Larsson står till chefen för Tygförvaltningsskolans förfogande 1/9—31/12 1963 såsom lärare i underhållstjänst.

Kaptenen C Florén står till chefen för I II förfogande 10/10—21/12 1963 såsom lärare i underhållstjänst vid kurs för underofficerare ur infanteriet m fl truppslag.

Sergeanten B G Bengtsson tjänstgör vid Ing 2 14/10—14/12 1963 (ersättare för sergeant Arndt under dennes kommandering som elev vid taktisk kurs för underofficerare).

Sergeanten Elofsson tjänstgör vid Helikopterskolan 14/10—14/12 1963 (ersättare för fanjunkare Wikner under dennes kommandering som elev vid taktisk kurs för underofficerare).

Överfuriren Ericksson står till chefen för T 1 förfogande 14/10—20/12 1963 såsom instruktör vid centraliserad utbildning av bagare.

Kaptenen Eek står till militärbefälhavarens förfogande 16/10—1/11 1963.

Rustmästaren Sven Larsson står till chefen för Arméns motorskolas förfogande 1/11 1963—1/4 1966 såsom instruktör.

Kaptenen Eek tjänstgör 4/11—6/11 1963 vid Försvarstaben.

Kaptenen Lindencrona står till chefen för Försvarstabens förfogande 12/11—12/12 1963 för tjänstgöring i Luleå.

Majoren Thord, kaptenerna Kinnman, Döös och Eek samt rustmästaren S-A Andersson står 8/11—23/11 1963 till militärbefälhavarens förfogande.

Överstelöjtnanten Luning tjänstgör i Befordringsberedningen 1964 vid Arméstaben 9/12—14/12 1963, 13/1—18/1 och 27/1—1/2 1964.

Kaptenen Larsson tjänstgör vid arméstaben 1/1—1/3 1964.

Sergeanten Elofsson är lärare vid Instruktorsskola II 8/1—6/5 1964.

Överfuriren Brendheden står 1/4—30/4 1964 till försvarsområdesbefälhavaren fo 14 förfogande.

Kaptenen Benakiölds tjänstgöring vid VI militärbefälstaben förlänges t o m 30/9 1964.

UTNAMNINGAR OCH BEFORDRNINGAR

Till rustmästare f o m 1/7 1963: Överfurirerna S E Larsson, O K A Moquist, S B Lindkvist och K E Thureson.

Till sergenter f o m 29/8 1963: Furirerna N L Arvell, A O Svensson och S B Osberg.

Till fänrikar f o m 31/8 1963: Kadetterna Viebke, Håkansson, Weg-hagen och Smith.

Till löjtnanter f o m 1/9 1963: Fänrikarna Enqvist och Lange.

Till kapten f o m 1/10 1963: Löjtnanten B G Runberg.

Till kapten vid intendenturkåren f o m 1/10 1963: Löjtnanten L P Parsberg.

Till fanjunkare f o m 1/10 1963: Sergeanterna K H Larsson och C G-H Nilsson.

Till kapten f o m 1/11 1963: Löjtnanten R E Wide.

AVSKED

Förrådsmanen O M Lindahl f o m 1/11 1963 (tjänstepension).

Instruktionsskötarskan Ester Svensson f o m 1/2 1964 (tjänstepension).

Förrådsarbetaren A L Jönsson f o m 1/2 1963 (tjänstepension).

Köksföreståndaren E M Muntzing f o m 1/4 1964 (tjänstepension).

Förvaltaren G Almqvist f o m 1/4 1964 (tjänstepension).

Fanjunkaren A V Jarlid f o m 1/4 1964 (tjänstepension).

Kontorbiträdet I-L Nilsson f o m 1/9 1963 (egen begäran).

Överfuriren J-E Möller f o m 1/11 1963 (egen begäran).

Korpralen Nordgren f o m 1/12 1963 (egen begäran).

PLACERINGAR m m

Sergeanterna S A T Malmström och R S Törnqvist vid T 2 f o m 10/9 1963.

Majoren G Nyby vid T 1 f o m 1/10 1963.

Fanjunkaren N H A Håkansson vid fälttygkåren f o m 1/10 1963.

Majoren E E Mattsson vid regementet f o m 1/10 1963 med placering såsom utbildningsofficer.

Kyrkoadjunkten J I Elander har förordnats såsom regementspastor vid regementet 1/10 1963—30/9 1966.

Löjtnanten Runberg generalstabaspirant f o m 1/10 1963 med tjänstgöring för egen utbildning vid stabesbiträdeskolan i Uppsala 13/10 1963—30/9 1964.

Löjtnanten Wide teknisk stabaspirant vid fälttygkåren 1/10 1963—30/9 1964.

Fanjunkaren Rydenvik vid tygavdelningen f o m 1/12 1963.

Rustmästaren C Johansson vid 6. kompaniet såsom kompaniadjutant f o m 1/12 1963.

Fanjunkaren A Fält förordnas såsom expeditionsofficer vid regementsexpeditionen 1/4 1964—31/3 1965.

Fanjunkaren A V Jarlid såsom förrådsunderofficer vid fo 44 f o m 1/4 1964.

Kaptenen A Peterson står till chefen för Arméns underhållsskolas förfogande som skoladjutant tillika lärare 1/4 1964—30/9 1968.

Kaptenen H Arvidsson står till chefen för Arméns underhållsskolas förfogande som avdelningschef och lärare 1/10 1964—30/9 1965.

TJANSTLEDIGHET med C-avdrag

Löjtnanten Enqvist 2/9 1963—20/6 1964.

Furiren L H E Jönsson 1/11 1963—31/1 1964.

Löjtnanten Svensson 1/1—1/11 1964.

DÖDSFALL

Förre översten Adolf Johnson har 1/11 avlidit i en ålder av 83 år.

Förre majoren Sten Svensson har 25/11 avlidit i en ålder av 60 år.

FORD

nya **FORD TAUNUS**
17 M *super*

FORDSON
DEXTA

AUKTORISERAD ATERFÖRSÄLJARE

BILAR
TRAKTORER
RESERVDELAR
TILLBEHÖR
— allt hos Ford-försäljaren

Fridstens

BIL & TRAKTOR AB

Grönängsplan - Håssleholm - Telefon 140 75
Verkstod: Röingegetan

SPORT

Sedan den förra idrottskrönikan har vi hunnit med regementsmästerskap i simning, militär femkamp, fotboll och friidrott. Regementet har också, med skiftande framgångar, deltagit i tävlingar, som anordnats av andra regementen.

RegM i simning 1963

Onsdagen den 17 juli samlades deltagarna i Vinslöva Friluftsbad för kamp om mästerskapen med följande resultat:

100 m ryggsim			
1. 333 Hansson	4. komp	1.38,9	
2. Friman	1. komp	1.45,8	
3. Qvidling	2. komp	1.45,8	
200 m bröstsim			
1. Severson	8. komp	2.58,0	
2. 333 Hansson	4. komp	3.18,6	
3. Sjölin	8. komp	3.24,7	

Reg M i fotboll 1963. 7. kompaniets målvakt släpper in en av de sex fullträffarna.

100 m fritt simväg

1. Medlin	1. komp	1.06,8
2. Persson	6. komp	1.06,8
3. Burström	3. komp	1.18,2
Livriddning		
1. Severson	8. komp	0.45,5
2. Elmros	8. komp	0.48,8
3. 333 Hansson	4. komp	0.54,7
Lagkamp 10x25 m		
1. 1. komp		2.34,5
2. 2. komp		2.34,7
3. 4. komp		3.01,5

RegM i militär femkamp 1963

I kampen om mästerskapen i militär femkamp 1963 ställda 14 man upp. Av dessa tävlade 3 man i klass A (befäl) och övriga klass B (Vpl 1. tjt).

Klass A	
1. Lt Nilsson	4236,7 poäng
2. Krp Nilsson	3108,4 poäng

Vpl Rosengren 1. komp slår nytt rekord i höjdhopp.

Klass B

1. 417 Rosengren	1. komp	4422,8 p.
2. 807 Olsson	1. komp	4120,7 p.
3. 415 Severson	8. komp	3961,4 p.

RegM fotboll 1963

Areta fotbollscup inleddes av 1. komp—ubef på Vankiva fotbollsplan. 1. komp gick vidare i cupen efter seger med 2-0. I match nummer två möttes 2. komp—6. komp med 6. komp som segrare med 3 mål mot 0. Slutresultatet i matchen 4. komp—7. komp 10d på 1-5 och mötet mellan 3. komp och 8. komp slutade 2-3. Mötet mellan off och uoff blev nederlag för uoff med 4-0 som slutresultat.

Efter 1. omgången kvarstod 1., 6., 8. och 7. komp samt off. I 2. omgången spelade också Kkomp, som genom lottnings fått stå över 1. omgången.

Resultat 2. omg:	
1. komp—6. komp	0-6
8. komp—7. komp	1-5
off—Kkomp	11-0

Efter lottnings fick 3. omgången följande utseende:

Off möter 6. komp och 7. komp står över till finalen.

Det blev, som många hade tippat, 6. komp och 7. komp som skulle mötas i finalen på Göingevallan den 23 augusti.

Segrare och regementsmästare 1963 blev 6. komp, som besegrade 7. komp med 6-0.

RegM fri idrott 1963

Under åldersklassens förläggning i Ljungbyhed anordnades regM i fri idrott på Herrevadsklosters idrottsplats. Tävlingsledare var rutinerade överfurir Arthur Jönsson. Vid täv-

Vpl Bosrup går i mål som segrare på 100 m.

lingarna underskreds kapten Lindencronas år 1939 satta klubbrekord på 100 m med 2 tiondelar, men på grund av rådande medvind kunde det nya rekordet icke godkännas utan kapten Lindencronas 11,2 står fortfarande kvar. Däremot godkändes vpl Rosengrens rekordhopp i höjd och det nya rekordet lyder nu på 189 cm vilket är 7 cm bättre än det gamla. 277 Olsson 1. komp kunde notera rekordstöt i kula och vi har bara att stryka "T von Wachenfeldt 33,67 m år 1949" och notera "vpl Olsson 1. komp 14,16 m år 1963".

I tävlingen mellan kompanierna om Håssleholms Verkstäders vandringspris segrade 1. komp med 66 poäng och tog hem priset för alltid.

Resultat:

100 meter		
1. 337 Bosrup	1. komp	11,1
2. 417 Rosengren	1. komp	11,2
3. 453 Reimer	2. komp	11,5

400 meter		
1. Fk Nordmark	6. komp	55,0
2. 417 Rosengren	1. komp	56,2

1500 meter		
1. Fk Nordmark	6. komp	4.29,0
2. 393 Persson	4. komp	4.35,9
3. 351 Rydlund	1. komp	4.40,5

3000 meter		
1. 393 Persson	4. komp	9.56,8
2. 351 Rydlund	1. komp	10.08,9
3. 371 Hansson	4. komp	10.15,5

Höjdhopp		
1. 417 Rosengren	1. komp	189 cm

(Nytt klubbrekord)

2. 347 Hugosson 4. komp 170 cm

3. 561 Johansson 7. komp 165 cm

Längdhopp

1. 357 Bosrup 1. komp 671 cm

2. 417 Rosengren 1. komp 649 cm

3. 375 Norrman 1. komp 619 cm

Kula

1. 277 Olsson 1. komp 14,16 m

(Nytt klubbrekord)

2. 355 Falk 1. komp 11,40 m

3. 347 Hugosson 4. komp 10,78 m

Diskus

1. 277 Olsson 1. komp 35,96 m

2. 355 Falk 1. komp 33,40 m

3. 307 Olsson 1. komp 31,56 m

Handgranatkastning

1. 277 Olsson 1. komp 54,02 m

2. 273 Fransson 1. komp 52,65 m

3. 355 Falk 1. komp 52,55 m

Svensk stafett

1. 1. komp 2.13,5

2. 2. komp 2.20,2

3. 7. komp 2.32,0

Tävlingen mellan kompanierna om Håssleholms Verkstäders vandringspris

1. 1. komp 66 poäng

2. 4. komp 15 poäng

3. 6. komp 11 poäng

Som jag nämnde i inledningen är det inte bara i regementsmästerskapen som regementets personal deltagit utan vi har också tävlat utanför regementet.

Armémästerskapen i militär femkamp

Vpl Rosengren 1. komp segrade i hinderlöpningen med tiden

Antal startande var 158.

Militärmästerskapen i militär femkamp (antal startande 90):

Lt Nilsson plac 23 4331,90 p

Oftu I Jönsson plac 29 4279,90 p

Vpl Rosengren plac 34 4213,30 p

Krp Medin plac 50 3907,04 p

I lagtävlingen placerade sig T 4

som nr 7 bland 22 lag.

I MID natorientering

T 4 oldboys segrade i lagtävlingen genom serg K E Nilsson, K G Bengtsson och rustm Thuresson.

I seniorklassen placerade sifu Fu

Enroth som nr 5.

I MID, DM, skjutning

Militärmästerskapen i bilorientering

Vårt grannregemente stod i år

som arrangör för militärmästerska-

pen i bilorientering. Det blev som

väntat en trevlig och juste tävling.

Tävlingen gick på Hallandsåsen dels

på den nya gröna kartan och dels

på kartan av den gamla typen i ska-

la 1:50000; sista slingan gick på

karta i skala 1:100000.

Strax efter kl 1500 den 7 novem-

ber startade de första ekipagen på

den omkring 25 mil långa banan.

Start skedde på två ställen i trakten

av Växtorp för grön och blå slinga

och då dessa avverkats av samtliga

ekipage blev det start på röd slinga

med mål på P 2. Det blev den röda

slingan som kom att fälla avgöran-

det för placeringarna i prislistan. Efter den gröna och blå slingan var flera ekipage prickfria och tre av våra deltagare låg väl framme. Lt Sjöb/Lt Sjöholm hade 3 prickar, Rustm Abrahamsson/Rustm S Larsson 3 prickar och Rustm Lindkvist/Rustm Thuresson 5 prickar.

Efter första etappen på röd slinga var det tid för prickbelastning i protokollet och i mål kunde man konstatera att det var denna slinga som samlat mest prickar. Men så var det också här en annan form av orientering än tidigare. I stället för

att ha hela körvägen inritad på kartan var endast passerkontroller och tidkontroller inritade. Mellan dessa var det fri väg med vissa undantag (förbudna vägar). Bäst på denna slinga var rustm Lindkvist/rustm Thuresson med 21 prickar, kn Mårtensson/rustm Wallén P 7 som var prickfria efter de två första slingorna, 22 prickar och rustm Abrahamsson/rustm S Larsson 25 pr.

Slutresultat:

1. Kn Mårtensson/rustm Wallén P 7 22 prickar

2. Rustm Lindkvist/rustm Thuresson T 4 26 prickar
  3. Rustm Abrahamsson/rustm S Larsson T 4 28 prickar
  4. Serg Sohl/serg Kristiansson A 9 33 prickar
  11. Lt Sjöb/Lt Sjöholm T 4 43 prickar
  24. Fj Bogren/serg Myrskog T 4 76 prickar
- Pris till de tre bästa kartläsarna
Rustm Wallén P 7
Rustm Thuresson T 4
Rustm S Larsson T 4

S-A Wahlberg

SPARA I

Hässleholms Sparbank

Mitt i sta'n — Mitt emot Tingshuset

Grundad 1891

Expeditionstid
Månd. fred. 930—1500
Dag f. s. o. h. 930—1300
Fredagar 1700—1800

EDER BANK

Telefon 100 53, 114 53, 136 53 växel

JÄRNBONSTR.

*

OLJECISTERNER

*

TRYCKKÄRL

*

SVETSNINGSPLAT
samt
MASKINARBETEN

*

KYLANLÄGGNINGAR

*

REPARATIONER

Våra moderna maskiner och rationella arbetsmetoder garanterar lägsta tillverkningspriser

Tag kontakt med

GÖINGE MEK. VERKSTAD AB

Tel. 115 97, 115 98, 120 97

S. Industrigatan -> Hässleholm

Vattugatan 8 HÄSSLEHOLM Telefon 100 95

*

**STÖRSTA SORTERING INOM
BRANSCHEN**

Vi har ringar som passa' —

både flickans fingrar,
och krigar'ns kassa

— BREDA FÖRLOVNINGSRINGAR —

Välkomna

Vattugatan 1
Telefon 108 93

Vi säljer:
Good-Year, Trelleborg däck

Ringcentralen

Grönängsplan - Tel. vx 142 20

Förre kårchefen, Översten Adolf Johnsson, har 1. nov. avlidit.

Han var född i Broby 27. juli 1880. Sin militära bana började han år 1900 vid Jämtlands fältjägarregementet. Underlöjtnant 1902 erhöi han året därpå transport till Wendes trängkår i Landskrona. Åren 1904—07 genogick han Gymnastiska centralinstitutet i Stockholm. Utnämndes 1905 till löjtnant och kom till Hässleholm i samband med kårens förflyttning dit. 1915 utnämndes han till kapten och transporterades 1920 till Göta trängkår i Skövde. Befordrades 1925 till major och chef för Skånska trängkåren. Örstelöjtnant 1929 och stabchef vid tränginspektionen 1933 utnämndes han 1934 till överste. 1935 beviljades han avsked, men hans arbetsförmåga togs ånyo. I anspråk 1937 som föreståndare för Gymnastiska centralinstitutet, i vilken befattning han kvarstod till 1945 då institutet omorganisation var genomförd.

Under sin tid i Hässleholm var överste Johnsson stadsfullmäktig åren 1926—1933. Han var militär ledamot av Frivilliga automobilkårens styrelse, var styrelseledamot i Röda korsets åttonde distrikt och inspektör för distriktets manliga sjukvårdstrupper under många år.

Överste Johnsson var varmt fäst vid sitt gamla förband och stod ständigt i kontakt med det. Trots att många år förlutit sedan han lämnade chefskapet höll han en mycket god kontakt med regementet och följde med intresse utvecklingen och verksamheten där.

Den fortsatta befälsutbildningen låg honom särskilt varmt om hjärtat och han har skänkt flera priser till befälskårens för tävlingar där, förutom orientering m m, prov i taktik eller teknik skulle ingå.

Kungl Skånska trängregementet och dess Kamratförening sörjer sin allmänt aktade forne chef och hedersledamot.

VÅR ARMÉ 1964

Även i år utkommer boken Vår armé. Innehållet i densamma framgår nedan och har i stor utsträckning anknytning till Skåne (I, militärområdet) med dess förband (främst pansar).

Boken kostar häftad kr 6:75 och inbunden kr 10:50. Den finns att köpa i bokhandeln eller genom arméstabens pressavdelning, Stockholm 90. Boken rekommenderas som julklapp, pris, premie e dyl.

Följande artiklar ingår:

ATT FÖRSVARA SÖDRA SVERIGE

Arméchefen, generalöjtnant Curt Göransson, ger sin synpunkt på Södsveriges försvar från sin tid som militärbefälhavare för I, militärområdet.

ÖSTERSJÖUTLOPPEN I MAKTERNAS KAMP

I en historisk exposé visar redaktör Gösta Bringmark hur den kamp, som tidigare förts mellan Sverige och Danmark om herraväldet över Östersjöutloppen ofta även intressera andra stater, vilka ingripit i striderna för att bevaka sina intressen. Den tidigare önskan om herraväldet över utloppen har från svensk sida förbytts i en politik, där Sundet hävdas som fritt vatten och som en farled mellan fria hav.

SMALANDSK SOLDAT

Chefen för Kungl Kronobergs regemente, överste Thor Cavallin, karakteriserar den kärve småländske krigaren förr och nu.

SKANSKT PANSAR I FRED

Tre pansarregementen är i fred förlagda i Skåne. Överste Per-Hjalmar Bauer, förutvarande ställföreträdande militärbefälhavare i I, milo — från 1 okt. 1963 pansarinpektör — berättar om skånepan-sarets traditioner, förankring i bygden, utbildning m. m.

WENDES RIDANDE OCH GENERAL v CARDELL

Vårt moderna artilleri måste besitta stor snabbhet och god eldkraft för att kunna lämna verksamt eldunderstöd åt de snabba pansarförbanden. Med snabbheten och eldkraften har funnits tidigare vid artilleriet — i särskilt hög grad vid Wendes ridande, vilket major Ove Bergh vid A 3 berättar om.

PANSARTEKNIK

Utveckling pågår av två nya stridsfordon för pansartrupperna, stridsvagn S och pansarbandvagn 302. Avdelningsdirektör Sven Berge, armétygförvaltningens stridsfordonsplacering, beskriver de två fordonens bakgrund och deras tekniska huvuddrag.

FÖRSVARSVILJAN I SÖDRA MILO

Frivilligorganisationerna i Sverige har tillsammans omkring en miljon medlemmar. Det är något mycket unikt, jämfört med förhållandena i andra länder. Redaktör Malte Ottosson besvarar frågan: Hur kan det komma sig att frivilligideén har fått så stor genomslagskraft hos oss?

DEN SVENSKA FN-SOLDATEN OCH AFRIKANEN

Överstelöjtnant Jonas Waern har varit chef för två Kongobataljoner, hi a den bataljon, som hade i uppdrag att hålla ordning i det stora flyktinglägret utanför Ellsabethville. Waern tecknar sin syn på svensken som soldat i utländsk tjänst.

FOA-KRÖNIKA

Presenterar några aktuella forskningsprojekt ur Försvarets Forskningsanstalts vitomfattande verksamhet.

... ETT HELT MÅL MAT
 DIREKT UR **TETRA**
PAK

ELIASSONS

BAGERI-, SPECERI- och DIVERSEAFFÄR
 Vid T 4 - Tel. 10619

101 01

Svenssons
HERREKIPERING
 Frykholmsgatan 5

Njut

HOLMERS

läckra bröd

Levereras till
MARKETENTERIET